

DEN EUROPÆISKE TILSYNSFØRENDE FOR DATABESKYTTELSE

Resumé af udtalelse om forslaget til omarbejdning af direktivet om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI)

(Udtalelsen findes i sin helhed på engelsk, fransk og tysk på den tilsynsførendes websted www.edps.europa.eu)

(2018/C 305/07)

Direktivet om den offentlige sektors informationer (PSI) har til formål at lette videreanvendelse af den offentlige sektors informationer i hele EU ved at harmonisere de grundlæggende betingelser, der gør PSI tilgængelige for videreanvendere, og i hele EU at styrke udviklingen af produkter og tjenester baseret på PSI og undgå konkurrencefordrejninger.

De nye bestemmelser omfatter udvidelsen af direktivets anvendelsesområde til dokumenter, som indehaves af offentlige virksomheder inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester. Endvidere finder det anvendelse på dokumenter, som indehaves af offentlige virksomheder, der handler som operatører af offentlige tjenester, så længe sådanne dokumenter er produceret som led i leveringen af tjenesteydelser af almen interesse. Forslagets anvendelsesområde vil endvidere også blive udvidet til at omfatte specifikke forskningsdata såsom resultaterne af videnskabelige processer.

Udtalelsen har fokus på specifikke anbefalinger for bedre at præcisere PSI-direktivets forhold til og sammenhæng med undtagelserne i den generelle forordning om databeskyttelse og på henvisningen til gældende databeskyttelseslovgivning. Endvidere indeholder den yderligere anbefalinger vedrørende anonymisering i forhold til omkostninger og databeskyttelse, også med fokus på en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse under hensyntagen til en »acceptabel videreanvendelsespolitik«.

Med denne udtalelse om videreanvendelse af PSI bygger den tilsynsførende videre på det arbejde, der allerede er udført vedrørende »Good Big Data« (»EU's værdibaserede dataudveksling«), og navnlig på udtalelser og formelle bemærkninger, som den tilsynsførende tidligere har afgivet, i overensstemmelse med vores praksis med hensyn til tilsynssager. Endvidere peger vi på de spørgsmål, hvor der er behov for harmonisering på EU-plan, for at omarbejdningen af PSI-direktivet kan høste de forventede fordele.

I forbindelse med forslaget artikel 1, stk. 2, litra g), ønsker den tilsynsførende en bedre præcisering af PSI-direktivets forhold til og sammenhæng med den generelle forordning om databeskyttelse og har fremsat et formuleringsforslag.

Endvidere foreslår den tilsynsførende, at den specifikke bestemmelse, der på nuværende tidspunkt er indeholdt i artikel 1, stk. 4, i direktiv 2013/37/EU, genindføres i de vigtigste bestemmelser i direktivet, og at det klart anføres i forslaget, at definitionen af »personoplysninger« i artikel 4, stk. 1, i den generelle forordning om databeskyttelse finder anvendelse. Den tilsynsførende anbefaler ligeledes, at der tilføjes en henvisning til den tilsynsmyndighed, der er oprettet ved artikel 51 i den generelle forordning om databeskyttelse, i forslaget artikel 4, stk. 4.

Den tilsynsførende anbefaler endvidere at præcisere anvendelsen af anonymisering ved at indføje en henvisning til »anonyme oplysninger« i lovtæksten og udvide rækken af enheder, der har ret til at medtage omkostninger ved anonymisering blandt de omkostninger, der kan opkræves hos videreanvendere.

Som en sidste anbefaling foreslår den tilsynsførende, at der fastsættes konsekvensanalyser vedrørende databeskyttelse for specifikke sektorer, der håndterer følsomme oplysninger, såsom sundhedssektoren, som licensgiveren bør basere sin beslutning på, og derfor tage hensyn til betingelserne for videreanvendelse.

1. INDLEDNING OG BAGGRUND

1. Den 25. april 2018 vedtog Kommissionen et forslag til direktiv om ændring af direktiv 2013/37/EU (efter en revision af direktiv 2003/98/EF) om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI) (herefter »forslaget«). Forslaget er en del af »datapakken fra 2018«, som også omfatter andre vigtige dokumenter: i) en meddelelse fra Kommissionen med titlen »Om et fælles europæisk dataområde« (herefter »meddelelsen«), ii) retningslinjer for udveksling af data med den private sektor, i form af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene (herefter »retningslinjerne«), og iii) en evaluering af PSI-direktivet.

2. Formålet med forslaget er at opdatere og ændre den eksisterende tekst i direktiv 2013/37/EU og direktiv 2003/98/EF om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-direktivet).
3. Revisionen af direktivet er én af de tre »foranstaltninger«, der er foreslået af Kommissionen med henblik på et fælles dataområde i EU (jf. den »overordnede« meddelelse fra Kommissionen COM(2018) 232, som følge heraf »meddelelsen«), sammen med retningslinjerne for udveksling af data med den private sektor [...] og opdateringen af anbefalingen om adgang til og bevaring af videnskabelig information [...].
4. Sigtet med Europa-Kommissionens forslag om at ændre PSI-direktivet er at lette videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, f.eks. juridiske oplysninger, trafikdata, meteorologiske, økonomiske og finansielle data, i hele EU ved at harmonisere de grundlæggende betingelser, der gør PSI tilgængelige for videreanvendere, og i hele EU at styrke udviklingen af produkter og tjenester baseret på PSI og undgå konkurrencefordrejninger.
5. Det overordnede formål med forslaget er navnlig at være i overensstemmelse med målene i strategien for det digitale indre marked. Forslaget har til formål at øge virkningen af direktivet ved at styrke specifikke bestemmelser og ændre dem i overensstemmelse hermed med henblik på at øge mængden af den offentlige sektors data, der er til rådighed til videreanvendelse. Specifikt har initiativet også til formål at styrke små og mellemstore virksomheders position på datamarkedet ved at sikre en mere fair konkurrence og lettere adgang til markeder samt øge grænseoverskridende innovation.
6. Relevante nye bestemmelser i direktivet omfatter udvidelsen af dets anvendelsesområde til dokumenter, som indehaves af offentlige virksomheder inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester. Endvidere finder det anvendelse på dokumenter, som indehaves af offentlige virksomheder, der handler som operatører af offentlige tjenester, så længe sådanne dokumenter er produceret som led i leveringen af tjenesteydelser af almen interesse. Forslagets anvendelsesområde vil endvidere blive udvidet til at omfatte specifikke forskningsdata såsom resultaterne af videnskabelige processer (dvs. eksperimenter og undersøgelser). I praksis »(...) fastsætter (forslaget) horisontale rammer, som giver en minimumsharmonisering af betingelserne for videreanvendelse på tværs af domæner og sektorer.«⁽¹⁾
7. Den tilsynsførende noterer sig med tilfredshed, at omarbejdningen af PSI-direktivet ifølge Europa-Kommissionen har til formål at fremme videreanvendelse af den offentlige sektors informationer ved, som det fremgår af meddelelsen, at »mindre hindringerne for markedsadgang, navnlig for små og mellemstore virksomheder [...], minimere risikoen for overdrevne first-mover fordele, som store virksomheder har fordel af og dermed begrænse antallet af potentielle genbrugere af de pågældende data [...], [øge] forretningsmuligheder ved at fremme offentliggørelsen af dynamiske data og udbredelsen af applikationsprogrammeringsgrænseflader (API'er)«⁽²⁾
8. PSI-direktivet er en del af EU's vision om at fremme »Good Big Data«. Den offentlige sektors informationer er en vigtig kilde til »råmateriale« til big data i forbindelse med digitale indre marked. Intelligent brug af data, herunder behandlingen heraf via kunstig intelligens, kan have en transformerende virkning på alle økonomiske sektorer.
9. Allerede i september 2016 fremlagde den tilsynsførende med sin udtalelse om effektiv håndhævelse af grundlæggende rettigheder i en tid med big data, *Opinion on coherent enforcement of fundamental rights in the age of big data*⁽³⁾ en strategi med henblik på at udforme et cyberspace i EU baseret på EU's værdier og pegede på problemstillinger såsom koncentration af markeds- og informationsstyrke og et svagt marked for teknologier til beskyttelse af privatlivet som foranstaltninger til at minimere behandling af personoplysninger, uden at det går ud over et produkts eller en tjenes funktionelitet (med inspiration fra princippet om indbygget privatlivsbeskyttelse⁽⁴⁾ og privatlivsbeskyttelse som standard).
10. Den tilsynsførende vil endvidere gerne minde om relevansen for databeskyttelse af de »nøgleprincipper«, der ifølge Europa-Kommissionen bør overholdes i forbindelse med videreanvendelse af data, dvs. i) minimeret datalåsning og sikring af uhindret konkurrence, ii) transparens og samfundsmæssig deltagelse med hensyn til formålet med videreanvendelsen over for borgerne/de registrerede samt gennemsigtighed og klar formålsdefinition mellem licensgiveren og licenshaverne, iii) konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse og passende databeskyttelsesgarantier for videreanvendelse (ifølge et »gør ikke skade«-princip — ud fra et databeskyttelsessynspunkt).
11. Mens den tilsynsførende er blevet hørt uformelt af Europa-Kommissionen, er den tilsynsførende ikke blevet hørt formelt som krævet i artikel 28, stk. 2, i forordning (EF) nr. 45/2001. Udtalelsen er derfor baseret på samme forordnings artikel 41, stk. 2. Den tilsynsførende anbefaler, at der henvises til denne udtalelse i det vedtagne instruments præambel.

⁽¹⁾ Begrundelsen til forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (omarbejdning), s. 3.

⁽²⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, Meddelelse »Om et fælles europæisk dataområde«, s. 5.

⁽³⁾ https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-09-23_bigdata_opinion_en.pdf, om videreanvendelse s. 9.

⁽⁴⁾ Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelses udtalelse 05/2018 — Foreløbig udtalelse om indbygget privatlivsbeskyttelse.

7. KONKLUSION

Derfor anbefaler den tilsynsførende:

- at ændre forslaget artikel 1, stk. 2, litra g), og fastlægge en specifik ordlyd vedrørende forskellen mellem »dokumenter« og »dele af dokumenter«, som PSI-direktivet ikke finder anvendelse på af databeskyttelseshensyn
- at tilføje en henvisning til den tilsynsmyndighed, der er oprettet ved artikel 51 i den generelle forordning om databeskyttelse, i forslaget artikel 4, stk. 4, med henblik på yderligere at styrke forbindelsen mellem videreanvendelsen af den offentlige sektors informationer og beskyttelsen af personoplysninger
- at genindføre den specifikke bestemmelse om gældende databeskyttelseslovgivning, der på nuværende tidspunkt er indeholdt i artikel 1, stk. 4, i direktiv 2013/37/EU, i forslaget dispositive del (herunder den nødvendige opdatering af henvisninger til de gældende retsakter)
- yderligere at præcisere anvendelsen af anonymisering i forbindelse med videreanvendelse af den offentlige sektors informationer ved at indføje en henvisning til »anonyme oplysninger« i lovteksten og udvide rækken af enheder, der har ret til at medtage omkostninger ved anonymisering blandt de omkostninger, der kan opkræves hos videreanvendere
- klart at anføre i forslaget, at definitionen af »personoplysninger« i artikel 4, stk. 1, i den generelle forordning om databeskyttelse finder anvendelse
- at muliggøre og indføre konsekvensanalyser vedrørende databeskyttelse for specifikke sektorer, der håndterer følsomme oplysninger, såsom sundhedssektoren, som licensgiveren bør basere sin beslutning på, og derfor tage hensyn til betingelserne for videreanvendelse
- Som en sidste bemærkning understreger den tilsynsførende i forbindelse med disse anbefalinger relevansen for databeskyttelse af følgende »nøgleprincipper«, der ifølge Kommissionen bør overholdes i forbindelse med videreanvendelse af data, dvs.:
  - i) minimeret datalåsning og sikring af uhindret konkurrence
  - ii) transparens og samfundsmæssig deltagelse med hensyn til formålet med videreanvendelsen over for borgerne/de registrerede samt gennemsigtighed og klar formålsdefinition mellem licensgiveren og licenshaverne
  - iii) konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse og passende databeskyttelsesgarantier for videreanvendelse (ifølge et »gør ikke skade«-princip — ud fra et databeskyttelsessynspunkt).

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. juli 2018.

Giovanni BUTTARELLI

Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse
